

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac Ex Probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniae Agrippinae, 1713

Q. 38. Quid dicendum sit de illo, qui Sacramentum petit sibi conferri ab indigno Ministro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42545

habet S. Th. ad 2. & 3. aliique cum *Aversa* q. 68. f. 6. §. Tertiò. & q. 69. f. 4. §. Inprimis. *Castrop.* p. 10. contra *Alensem*, *Nav. Gabr. Victor. Vasq.*, illa enim sola ab initio defuerat. Quòd si etiam supervenisset mortale post Baptismum commissum, ad hunc obicem removendum opus esset contritione vel attritione cum Sacramento pœnitentiæ, uti tenent S. Th. ad 3. *Con. Lugo, Arr. Espayfa, Aversa* q. 69. f. 3. aliique communiter contra *Palud. Silvest. Dicafl.* à n. 199. *Gorm. n. 27.*, nam peccatum post Baptismum commissum est materia necessaria Sacramenti Pœnitentiæ, uti declarat *Trid. ss. 14. De Pœnit. cap. 2. in fine*, ergo Baptismus non extendit se ad peccatum commissum post Baptismum.

Q. 37. An & quomodo peccet, qui Sacramentum 208.
suscipit cum peccato veniali. R. Si suscipiat cum veniali tantùm habituali, nullo modo peccat, per se loquendo: si autem cum veniali actuali, vel cum complacentia ad veniale, non peccat mortaliter, uti rectè *Suarez d. 7. f. 4.*, quia non ponit obicem effectui primario, qui est gratia sanctificans. Nec obstat, quòd impediatur intensiorem gratiam, & saltem majores gratias actuales, nam non ideo peccat mortaliter: probabiliter tamen dicit *Sporer n. 195.* peccari saltem venialiter. Vide dicenda n. 522.

Q. 38. Quid dicendum sit de illo, qui Sacramen- 209.
tum petit sibi conferri ab indigno Ministro. R. seqq.

§. 1. Peccat, qui extra necessitatem extremam Sacramentum petit à Ministro non tolerato, quia fideles prohibentur communicare cum illo, excepto casu extremæ necessitatis, si nempe aliquis esset moriturus sinè Baptismo aut Pœnitentiâ,

rentia, vel secundum *Esob. l. 8. à n. 238. Dicast. d. 3. dub. 13. Herinx d. 3. n. 110.* aliisque multos, si in horum Sacramentorum defectu esset moriturus sine Eucharistia & extrema Unctione, eò quod hæc Sacramenta per accidens causare possint primam gratiam, nec credibile sit Ecclesiam velle privare illo medio. Et quidem peti posse absolutionem in illa necessitate, satis constat ex *Trid. ss. 14. De Pœnit. cap. 7.*, ubi docet omnes Sacerdotes tum habere potestatem absolvendi. Addit *Suar. d. 72. sect. 4. sub finem*, posse à quocunque etiam non tolerato peti Viaticum, licet non defuisset absolutio Sacramentalis; ratio petitur ex *Cap. Quod in te. De pœnit. & remiss.* ubi sic habetur: *In illo verbo, per quod Pœnitentiam morientibus non negamus, Viaticum etiam, quod verè pœnitentibus exhibetur, intelligi volumus, ut nec ipsum decedentibus denegetur. De extrema tamen Unctione oppositum dicit inn. Ill. ibidem.*

210. §. 2. Illi dicuntur non tolerati, qui sunt nominatim excommunicati & publicè denuntiati, notorii percussores Clerici, publicè in perpetuum degradati, publicè & nominatim suspensi, publicè irregulares per sententiam, *Herinx n. 108.* Item in quibusdam diocesisibus Belgii, publici fornicarii vel concubinarij, *Platel. n. 78.* Potestque videri etiam *Suarez de censuris d. 9. s. 2.*

211. §. 3. Ex causa rationabili, & quando deest alius, licitum est suscipere aut etiam petere Sacramentum à Ministro tolerato, qui possit dignè ministrare, quamvis prævideatur indignè ministraturus, ita *Aversa q. 64. s. 1. r.*, ubi plures refert
sent.

sententias. Ratio est, quia ministratio Sacramenti est actio de se honesta, quæ à ministro tolerato etiam posset hîc & nunc dignè poni, uti suppono, ipse autem jus habet ad tale Sacramentum, ergo impediri non debet per malitiam Ministri, nec charitas obligat, ut cum gravi suo incommodo caveat peccatum proximi, quod ipsemet, si vellet, cavere posset, unde petere poterò, 1. In gravi necessitate spirituali mea vel alterius, pro quo peto. 2. Quando urget præceptum, v.g. Confessionis, Communionis, Missæ audiendæ, uti habet communior contra *Viggers & alios*, hæc enim præcepta sunt in possessione, neque certus sum me in his circumstantiis deobligari. 3. Quando alioquin privater magnâ utilitate, uti si aliàs non possem lucrari Jubilæum. Et universaliter dicit *Dicast. supra*, quando receptio Sacramenti ab hoc homine est futura mihi utilior vel commodior, quàm si ab alio peterem, pro qua sententia citat multos. Similiter *Gob. t. 1. n. 264.* dicit me posse petere, si finè aliquo incommodo non possem habere alium; sed intelligi debet non qualiscunque utilitas, sed notabilis, nec qualiscunque commoditas, sed talis, quæ me liberet notabili incommo alioquin subeundo, hinc licet *Suarez & Arr.*, quibus favet *Escob. n. 316.*, dicant licere petere saltem à parato, vel ab eo, qui se offert, hoc ipso, quod aliàs deberem carere gratiâ Sacramenti, quæ est magnum bonum, tamen meliùs contradicunt alii, quia bonum illud est faciliè compensabile alio tempore: unde etiam præcisè lucrari Indulgentias non videtur causa sufficiens, si occasio lucrandi similes sæpe recurat. Quomodo autem liceat petere

Matrimonium cum aliquo, qui indignè suscepturus est, dixi n. 147.

212. Dixi, quando deest alius, nam probabilius est cum *Con. q. 64. n. 49. Escob. n. 313. & aliis contra Valent. Præpos. Dian. p. 5. t. 7. R. 4. & alios apud Tambur. in Decal. lib. 5. cap. 1. §. 4. à nu. 65. non licere, si in promptu sit alius, quamvis prior esset proprius Parochus, qui etiam esset de se paratus, quia charitas, saltem in Deum, suadet, ut peccatum proximi, si facile possim, impediam, ne saltem consummetur, aut continetur, aut fiat majus, unde meritò concludunt *Aversa & Escob. n. 316.* prudenti judicio discernendum esse pro varietate rerum & circumstantiarum, quanta & qualis necessitas sufficiat, variz enim sunt conditiones suscipientium, ministrantium, & ipsorummet Sacramentorum, & de his regulis discernendi, quando nam licitum sit cooperari peccato proximi, videri possunt dicta lib. 2. à n. 255.*

213. *Obji. 1.* Si proximus esset casurus in morbum gravem, nisi omitterem Missam die festo, ex charitate tenerer omittere, ergo multò magis, si est peccaturus. *R. n. conseq.*, nam 1. vitatio morbi non esset libera proximo, sed mihi soli, ideoque meritò mihi imputaretur morbus & non ipsi; è contrà vitatio peccati maneret ipsi libera, ergo si committeret, non imputaretur mihi, sed ipsi. 2. Proximus non posset aliter vitare morbum, ergo charitas saaderet, ut ego ipsi succurrerem; è contrà ipse posset aliter vitare peccatum, nempe disponendo se ad dignam administrationem, ergo si non faceret, ipsi tribueretur.

Obji. 2.

Obji. 2. Si scirem Medicum sanaturum me 214.
 per artem magicam, quamvis me posset sanare
 per artem medicam, peccarem petens sanari ab
 illo, ergo etiam pecco petens Sacramentum, &
 sciens Ministrum peccaturum, quamvis mini-
 strando posset non peccare. R. n. conseq., pec-
 co in primo casu, non quia Medicus peccabit,
 sed quia ego simul communico cum dæmone, à
 quo admitto beneficium, dicor enim usurpare
 medicamenta, quæ prævideo applicanda tan-
 quam instrumenta mez sanitatis recuperandæ,
 est autem illicitum admittere beneficium à dæ-
 mone, aut habere ullum cum eo commercium
 uti dictum est lib. 3. p. 1. à n. 27. Simile nihil est,
 si aliquis mihi indignè ministret Sacramentum.

§. 4. Quamvis licitum sit petere Sacramen- 215.
 tum à Ministro excommunicato vel suspenso to-
 lerato, ipse tamen non potest se ingerere, sed
 tantùm poterit conferre, si requiratur, uti ex Ex-
 tra. Vagante, *Ad evitanda scandala*, colligunt He-
 rinx à n. 104. & Bose d. 1. f. 8. n. 89. An autem sit
 obligatio petendi Viaticum à Sacerdote hæreti-
 co &c. dicitur n. 620.

§. 5. Non est obligatio inquirendi in probi- 216.
 tatem vel mores Ministri, sed censeri debet bo-
 nus, quamdiu non probatur esse malus, *Aversa*
suprà, *Dicasl.* n. 301. & alii communiter; qui
 ideo inferunt cum *Suar. Reginald Sporer* n. 180.
 quamvis scires Ministrum non Parochum, & et-
 iam se non offendentem, pauld antè mortaliter
 peccasse, te tamen posse ab eo petere Sacramen-
 tum, quia petes presumere, quòd sit se disposi-
 turus saltem per contritionem. Limitent *Herinx*
 n. 98. & *Bose* n. 60. nisi constaret ipsum esse con-
 fue.

suetudinarium, aut semper esse in occasione proxima peccandi, tum enim prudenter præsumi posset status malus. Addit etiam Gobat t. 1. n. 265, si facile possit habere alium, ut non requiras talem: similiter si quis sciretur paulò antè peccasse, nec fuisset tempus pœnitendi, non esset licitum ab eo petere Sacramentum jam statim administrandum, uti nec facile peti debet Missa, quando Confessionem præmittere non potest, quæ ex præcepto Ecclesiæ præmitti debet ante Communionem: petere enim in circumstantiis, in quibus moraliter non potest se disponere ad dignè ministrandum, est inducere ac formaliter cooperari ad peccatum, quod nunquam licet. Putat tamen Bosco n. 95., per se loquendo, licitum fore admittere Sacramentum à tali homine ad evadendam mortem, quia tum censeret ejus peccatum permittere.

217. Q. 32. An peccet, qui in susceptione Sacramenti, sequitur sententiam tantum probabilem. R. Hoc resolutum esse supra à n. 105.

C A P U T IV.

Quid sint Sacramentalia, & quid efficiant.

218. **R** Esp. I. Cæremoniæ ecclesiasticæ, quæ vulgò dicuntur sacramentalia, sunt actus externi religionis ad colendum Deum accommodati. Tales autem communiter vocantur, oratio Dominica, aqua benedicta, esus eulogiarum olim in usu, confessio generalis, elemosyna, benedictio ab Episcopo vel Abbate consecrato data, quæ